

Minimální preventivní program

Školní rok: 2025/2026

Projednáno a schváleno školskou radou: 28. srpna 2025
Pedagogičtí pracovníci seznámeni dne 29. srpna 2025
Nepedagogičtí pracovníci seznámeni dne 29. srpna 2025
Dokument nabývá platnosti a účinnosti dne 1. září 2025

Zpracovala: Ing. Lucie Pantlíková (školní metodik prevence)
ve spolupráci s: Mgr. Kateřina Škubalová (výchovný poradce)

Ve Zlíně 1. září 2025

Mgr. Hana Lavičková, Ph.D. ředitelka školy

Obsah

1	ÚVOD A CHARAKTERISTIKA ŠKOLY JAKO VÝCHODISKO MPP	3
1.1	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
1.2	VÝCHODISKA PREVENTIVNÍHO PŮSOBENÍ	3
1.3	LEGISLATIVNÍ RÁMEC	4
2	ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU VE ŠKOLE	5
2.1	Hlavní rizika identifikovaná v minulém školním roce	5
2.1.1	<i>Adaptace nových žáků</i>	6
2.1.2	<i>Drobné konflikty a škádlení</i>	6
2.1.3	<i>Vysoká absence vybraných žáků</i>	6
2.1.4	<i>Individuální projevy identity a sebepojetí</i>	6
2.1.5	<i>Závažné formy rizikového chování</i>	6
2.2	ZÁVĚR ANALÝZY	7
3	SYSTÉM PREVENCE A VYMEZENÍ ODPOVĚDNOSTI	8
3.1	VYMEZENÍ ODPOVĚDNOSTÍ V OBLASTI PREVENCE	8
3.1.1	<i>Školní metodik prevence</i>	8
3.1.2	<i>Výchovný poradce a školní poradenské pracoviště (ŠPP)</i>	8
3.1.3	<i>Vedení školy</i>	9
3.1.4	<i>Třídní učitelé</i>	9
3.2	KRIZOVÝ TÝM ŠKOLY	9
4	VNITŘNÍ INFORMAČNÍ ZDROJE A SPOLUPRÁCE S ODBORNÍKY	10
5	VYMEZENÍ CÍLOVÉ SKUPINY	11
5.1	DĚTI A ŽÁCI	11
5.2	PEDAGOGIČTÍ PRACOVNÍCI	11
5.3	RODIČE A ZÁKONNÍ ZÁSTUPCI	12
6	CÍLE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU (MPP)	13
6.1	DLOUHODOBÉ CÍLE	13
6.2	STŘEDNĚDOBÉ CÍLE	13
6.3	KRÁTKODOBÉ CÍLE	14
6.4	CÍLE MPP PODLE CÍLOVÝCH SKUPIN	14
6.4.1	<i>Děti a žáci</i>	14
6.4.2	<i>Pedagogičtí pracovníci</i>	15
6.4.3	<i>Rodiče a zákonní zástupci</i>	15
7	PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ ŠKOLY PRO ŠKOLNÍ ROK 2025/2026	16
7.1	PRAVIDELNÉ (CELOROČNÍ) PREVENTIVNÍ AKTIVITY	16
7.2	JEDNORÁZOVÉ A TEMATICKÉ PREVENTIVNÍ AKTIVITY	17
7.3	OPATŘENÍ V OBLASTI ONLINE BEZPEČÍ	17
7.4	ZÁVĚREČNÁ POZNÁMKA K REALIZACI OPATŘENÍ	17
8	EVALUACE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU	18
8.1	VAZBA CÍLŮ MPP NA EVALUACI	18

1 Úvod a charakteristika školy jako východisko MPP

Minimální preventivní program školy JINOTAJ, mateřská škola a základní škola Zlín, s. r. o. je koncepčním dokumentem školy v oblasti primární prevence rizikového chování. Vymezuje systém preventivního působení školy a stanovuje základní principy, cíle a postupy směřující k vytváření bezpečného, podnětného a respektujícího prostředí.

Dokument je platný pro školní rok 2025/2026 a je aktualizován k 1. 9. 2025. Navazuje na vyhodnocení Minimálního preventivního programu za školní rok 2024/2025 a reflektuje aktuální potřeby školy, dětí, žáků i pedagogických pracovníků.

1.1 Charakteristika školy

JINOTAJ, mateřská škola a základní škola Zlín, s. r. o. je menší škola s rodinným charakterem, otevřená inovativním směrům a moderním trendům ve vzdělávání. Ve své výchovně-vzdělávací práci klade důraz na toleranci, otevřenou komunikaci, respekt k individualitě dítěte a schopnost formulovat vlastní názory v bezpečné a přátelské atmosféře.

V mateřské škole je vzdělávání zaměřeno na rozvoj dítěte v rovině kognitivní, afektivní, psychomotorické a sociální. Na základní škole je kladen důraz na mezipředmětové souvislosti, integrovanou tematickou a projektovou blokovou výuku a formativní hodnocení žáků. Děti a žáci mají možnost propojovat získané poznatky s praktickým životem.

Škola je umístěna v uzavřeném areálu Filmových ateliérů, což přispívá k vyšší míře bezpečí, klidnějšímu prostředí a přirozené kontrole pohybu osob. Menší počet dětí a žáků umožňuje individuální přístup a včasné zachycení případných rizikových jevů.

V letošním školním roce navštěvuje mateřskou školu jedna třída s celkovým počtem 15 dětí. Základní školu tvoří devět tříd v sedmi ročnících s celkovým počtem 106 žáků. Škola v tomto školním roce neviduje žáky v domácím vzdělávání.

1.2 Východiska preventivního působení

Minimální preventivní program vychází z dlouhodobé koncepce školy, školního vzdělávacího programu, klimatu školy a konkrétních potřeb dětí a žáků. Prevence je pojímána jako přirozená součást každodenního života školy, nikoliv jako soubor izolovaných nebo jednorázových aktivit.

Důraz je kladen zejména na:

- podporu bezpečného a respektujícího prostředí,
- otevřenou komunikaci mezi dětmi, pedagogy a rodiči,
- rozvoj vztahů, spolupráce a sociálně-emočních dovedností,
- včasné rozpoznání rizikového chování a citlivé řešení vzniklých situací.

1.3 Legislativní rámec

Minimální preventivní program vychází zejména z těchto právních předpisů a strategických dokumentů:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.
- Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. (č. j. 21291/2010-28)
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních. (č. j. MSMT-21149/2016)
- Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování. (č. j. MSMT-780/2024-1)
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže 2019–2027

Další související dokumenty jsou uvedeny v příloze č. 1 Minimálního preventivního programu.

2 Analýza současného stavu ve škole

Analýza současného stavu v oblasti prevence rizikového chování vychází ze specifík malé školy, kde je kladen důraz na systematické sledování klimatu školy, pravidelnou komunikaci mezi pedagogy a průběžné vyhodnocování situací ve třídách. Zdrojem analýzy jsou zejména každodenní pedagogická pozorování, třídnická práce, záznamy v pedagogické dokumentaci, vyhodnocení Minimálního preventivního programu za školní rok 2024/2025, podněty ze školního poradenského pracoviště a pravidelné provozně-metodické porady.

Riziková místa ve škole byla identifikována na základě dlouhodobého sledování provozu školy a zkušeností pedagogů. Patří mezi ně zejména:

- šatny žáků,
- toalety žáků,
- kinosál,
- společná chodba s ping-pongovým stolem,
- prostor školní jídelny během svačín a obědů,
- venkovní prostor před školou během pohybových přestávek.

Na těchto místech jsou realizovány posílené pedagogické dohledy, jejichž cílem je snížení rizika výskytu nevhodného chování a zajištění bezpečného prostředí pro žáky.

Vyhodnocování vztahů ve třídách a případných rizik probíhá průběžně a systematicky, a to zejména prostřednictvím pravidelných provozně-metodických porad pedagogického sboru, které se konají minimálně čtvrtletně. Informace získané z výuky, třídnických hodin, komunikačních kruhů a aktivit zaměřených na sociálně-emoční učení (SEL) umožňují včasné zachycení vznikajících problémů a jejich řešení v rané fázi.

Součástí preventivního působení školy je také průběžná informovanost žáků o rizikových jevech přiměřeně jejich věku, a to zejména v rámci ranních kruhů, třídnických hodin, výchovy ke zdraví a systematicky vedených aktivit sociálně-emočního učení.

2.1 Hlavní rizika identifikovaná v minulém školním roce

Na základě vyhodnocení Minimálního preventivního programu za školní rok 2024/2025 byla identifikována rizika zejména v oblasti mezilidských vztahů, adaptace nových žáků a docházky. Závažné formy rizikového chování nebyly ve sledovaném období zaznamenány. Preventivní systém školy se ukázal jako funkční, především díky včasné intervenci, spolupráci pedagogů a důslednému využívání principů sociálně-emočního učení.

2.1.1 Adaptace nových žáků

Adaptace nově příchozích dětí a žáků probíhala převážně úspěšně. Přechod do nového kolektivu byl podporován cílenou prací třídních učitelů, komunikačními kruhy, individuálním přístupem a úzkou spoluprací s rodiči.

Na základě pozitivní zkušenosti je doporučeno v nastavených podpůrných opatřeních pokračovat i v následujícím školním roce, zejména u nových žáků a dětí se zvýšenou citlivostí na změny.

2.1.2 Drobné konflikty a škádlení

V průběhu školního roku se objevovaly drobné konflikty mezi žáky, zejména ve formě slovního škádlení, nedorozumění a situačních sporů. Tyto situace byly řešeny bez eskalace, a to zejména prostřednictvím třídnických hodin, práce s emocemi a cílených aktivit zaměřených na rozvoj sociálních dovedností. Žádný z případů nenaplnil znaky systematické šikany. Ukázalo se, že pravidelná práce s třídním klimatem a otevřená komunikace s dětmi významně přispívá k prevenci závažnějších forem rizikového chování. Doporučeno je v těchto aktivitách nadále pokračovat a dále je systematicky rozvíjet.

2.1.3 Vysoká absence vybraných žáků

U menšího počtu žáků byla zaznamenána zvýšená absence. Škola na tuto skutečnost reagovala zavedením jasnějších pravidel pro sledování docházky a posílením komunikace s rodiči. Přijatá opatření vedla ke zlepšení docházky a ke snížení rizika záškoláctví.

Do budoucna je doporučeno zachovat nastavený systém včasné kontroly absence a individuální práce s rodinami žáků, u nichž se riziko opakovaně objevuje.

2.1.4 Individuální projevy identity a sebepojetí

V ojedinělém případě se škola setkala s netypickým projevem identity žáka. Situace byla řešena citlivě a v souladu s principy ochrany dítěte, bezpečného prostředí a respektu. Postup školy zahrnoval spolupráci se školním poradenským pracovištěm a zákonnými zástupci, přičemž byl brán ohled na ochranu dítěte i třídního kolektivu. Tento případ poukázal na potřebu odborné připravenosti pedagogů reagovat na nové a neobvyklé situace.

2.1.5 Závažné formy rizikového chování

Ve sledovaném období nebyly zaznamenány projevy závažné šikany, fyzického násilí ani jiného závažného rizikového chování. Tento stav je výsledkem dlouhodobé systematické preventivní práce školy, jednotného přístupu pedagogického sboru a důrazu na bezpečné školní klima.

2.2 Závěr analýzy

Analýza současného stavu ukazuje, že preventivní systém školy je funkční a odpovídá velikosti školy i potřebám dětí a žáků. Identifikovaná rizika byla řešena včas a přiměřenými opatřeními. Současně se ukazuje potřeba nadále posilovat systematickou práci s třídním klimatem, rozvoj sociálně-emočních dovedností a včasné zachycení signálů možného ohrožení.

Ochranné faktory školy:

- jednotný pedagogický přístup,
- funkční školní poradenské pracoviště,
- pozitivní třídní klima,
- pravidelná práce s emocemi a vztahy,
- aktivní spolupráce s rodiči.

3 Systém prevence a vymezení odpovědnosti

Organizační zajištění prevence rizikového chování ve škole vychází z jasně vymezených rolí a odpovědností jednotlivých členů pedagogického sboru a školního poradenského pracoviště a z jejich vzájemné spolupráce, a to v souladu s platnou legislativou, zejména vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Za koordinaci preventivních aktivit a realizaci Minimálního preventivního programu odpovídá školní metodik prevence ve spolupráci s výchovným poradcem, a to na základě pověření ředitelky školy. Tito pracovníci úzce spolupracují se školním poradenským pracovištěm, pedagogickým sborem a vedením školy.

V rámci zajištění odborné kontinuity prevence škola využívá také odbornou metodickou podporu externích specialistů, kteří působí v roli konzultantů a mentorů. Jejich činnost má podpůrný a konzultační charakter a nenahrazuje odpovědnost školy za realizaci preventivního systému ani rozhodovací pravomoci vedení školy.

Minimální preventivní program je každoročně připravován a vyhodnocován ve spolupráci s pedagogickým sborem. S jeho obsahem jsou prokazatelně seznámeni pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci žáků (zejména na třídních schůzkách) i žáci školy, včetně informací o souvisejících pravidlech a opatřeních školy.

3.1 Vymezení odpovědností v oblasti prevence

Systém prevence ve škole je postaven na jasném vymezení odpovědnosti zaměstnanců školy a na úzké spolupráci pedagogů, vedení školy, školního poradenského pracoviště, žáků a jejich zákonných zástupců.

3.1.1 Školní metodik prevence

Školní metodik prevence odpovídá za koordinaci Minimálního preventivního programu, metodické vedení pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování, spolupráci se školním poradenským pracovištěm, vyhodnocování realizace MPP a komunikaci s vedením školy.

3.1.2 Výchovný poradce a školní poradenské pracoviště (ŠPP)

Výchovný poradce a školní poradenské pracoviště zajišťují odbornou podporu žákům, pedagogům a zákonným zástupcům, podílejí se na intervencích, krizových řešeních a zprostředkování spolupráce s externími odbornými pracovišti.

3.1.3 Vedení školy

Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci preventivního systému školy, zajišťuje personální a organizační zabezpečení prevence, rozhoduje v krizových situacích a nese celkovou odpovědnost za nastavení a funkčnost preventivních opatření školy.

3.1.4 Třídní učitelé

Třídní učitelé zajišťují každodenní preventivní působení ve třídě, systematicky pracují s třídním klimatem, sledují vztahy mezi žáky a včas předávají relevantní informace školnímu poradenskému pracovišti.

3.2 Krizový tým školy

Krizový tým školy je tvořen vedením školy, školním metodikem prevence, výchovným poradcem a dalšími členy školního poradenského pracoviště dle povahy řešené situace. Krizový tým je svoláván vedením školy v případě výskytu závažného rizikového chování nebo krizové situace.

Postupy krizového týmu navazují na Program proti šikanování a další vnitřní směrnice školy, včetně příloh Minimálního preventivního programu („Co dělat, když...“). Cílem činnosti krizového týmu je zajištění bezpečí a ochrany žáků, včasné a odborné řešení vzniklé situace, spolupráce s rodiči a případně s externími odbornými institucemi.

4 Vnitřní informační zdroje a spolupráce s odborníky

Školní poradenské pracoviště úzce spolupracuje s třídními učiteli, ostatními pedagogickými pracovníky a vedením školy. Vzhledem k charakteru malé školy probíhá poradenská a preventivní činnost průběžně, na základě aktuálních potřeb žáků a jejich zákonných zástupců, bez pevně stanovených konzultačních hodin.

Žákům i rodičům jsou k dispozici individuální konzultace po předchozí domluvě. Na začátku školního roku jsou všichni seznámeni s kontakty na pedagogické pracovníky školy, školní poradenské pracoviště a školního metodika prevence. Ve škole je rovněž umístěna schránka důvěry na veřejně přístupném místě.

Škola spolupracuje s externími odborníky zejména v oblasti speciálně pedagogické, psychologické a preventivní péče. Tato spolupráce má odborný podpůrný charakter a slouží k posílení odborné intervence a prevence rizikového chování.

Škola v rámci prevence rizikového chování spolupracuje s odbornými pracovišti v oblasti pedagogicko-psychologických služeb, prevence kriminality, sociálně-právní ochrany dětí a adiktologické péče. Přehled spolupracujících organizací a krizových kontaktů je uveden v Příloze č. 2 Minimálního preventivního programu.

5 Vymezení cílové skupiny

Minimální preventivní program se vztahuje na všechny děti mateřské školy, žáky základní školy a účastníky školní družiny a školního klubu. Jednotlivé cílové skupiny mají rozdílné vývojové potřeby, role a míru samostatnosti, které škola v rámci prevence respektuje. Cílem je vytvářet bezpečné, přívětivé a stabilní prostředí, ve kterém se děti mohou zdravě rozvíjet a které poskytuje oporu rodinám i pedagogům.

5.1 Děti a žáci

Děti v MŠ, žáci ZŠ a účastníci vzdělávání ve ŠD a ŠK tvoří hlavní cílovou skupinu Minimálního preventivního programu. Preventivní působení je přirozenou součástí každodenního života školy, probíhá ve výuce, ve třídních komunitách, prostřednictvím projektové výuky, komunikačních kruhů, třídnických hodin i mezitřídních aktivit.

Forma a obsah prevence jsou přizpůsobeny věku a vývojovým specifickým dětem a žáků.

V mateřské škole je prevence realizována především prostřednictvím her, prožitkového učení a rozvoje základních sociálních dovedností.

Na základní škole se prevence zaměřuje zejména na vztahy v kolektivu, práci s emocemi, prevenci rizikového chování a bezpečné chování v online prostředí.

5.2 Pedagogičtí pracovníci

Pedagogičtí pracovníci jsou klíčovými nositeli preventivního působení školy. Jsou v každodenním kontaktu s dětmi a žáky a významně se podílejí na vytváření bezpečného klimatu školy.

Jejich role spočívá zejména v:

- systematické práci s třídním klimatem,
- včasném rozpoznávání varovných signálů rizikového chování,
- jednotném postupu při řešení problémových situací,
- spolupráci se školním metodikem prevence, výchovným poradcem, mentorkou SEL a školním poradenským pracovištěm.

Minimální preventivní program je závazný pro všechny pedagogické pracovníky a je součástí plánu práce školy. Pedagogům je poskytována metodická a odborná podpora včetně možnosti konzultací a sdílení zkušeností.

5.3 Rodiče a zákonní zástupci

Rodiče a zákonní zástupci jsou významnou součástí preventivního systému školy. Škola usiluje o otevřenou spolupráci založenou na vzájemné důvěře, sdílení informací a společném řešení případných obtíží.

Spolupráce s rodiči probíhá zejména prostřednictvím:

- třídních schůzek a tripartit,
- individuálních konzultací dle potřeby,
- pravidelné komunikace o docházce, prospěchu a chování žáků,
- elektronického informačního systému EduPage.

V případě výskytu rizikového chování škola pracuje s rodiči individuálně, v součinnosti se školním poradenským pracovištěm a případně s externími odborníky.

6 Cíle Minimálního preventivního programu (MPP)

Prevence na škole JINOTAJ, mateřská škola a základní škola Zlín, s. r. o., dlouhodobě vychází z konceptu bezpečného prostředí, otevřené komunikace, respektujících vztahů a rozvoje sociálních a emočních dovedností dětí i dospělých. Minimální preventivní program pro školní rok 2025/2026 na tyto hodnoty navazuje a systematicky je rozvíjí.

Cíle MPP jsou formulovány ve třech časových úrovních (dlouhodobé, střednědobé a krátkodobé) a zároveň zohledňují specifika jednotlivých cílových skupin – dětí a žáků, pedagogických pracovníků a zákonných zástupců.

6.1 Dlouhodobé cíle

- Vytvářet a udržovat bezpečné a přívětivé klima mateřské školy, základní školy, školní družiny i školního klubu, ve kterém se děti a žáci cítí přijímání, respektováni a v bezpečí. Takové prostředí přirozeně snižuje riziko vzniku rizikového chování.
- Posilovat atmosféru důvěry, respektu a tolerance, aby se děti a žáci nebáli otevřeně vyjadřovat své potřeby, pocity a názory a zároveň se učili přijímat zpětnou vazbu a řešit rozdílné pohledy konstruktivně.
- Rozvíjet sociální a emoční kompetence dětí a žáků, zejména schopnost seberegulace, zvládání emocí, empatie, spolupráce a odpovědného rozhodování, které přispívají k jejich psychické odolnosti.
- vést děti a žáky k odpovědnosti za vlastní chování, zdraví a bezpečí své i ostatních, včetně bezpečného chování v online prostředí a péče o duševní zdraví.
- Podporovat schopnost žáků kriticky pracovat s informacemi, formulovat vlastní názor a komunikovat jej asertivně a s respektem, a to jak ve výuce, tak v běžném školním životě.

6.2 Střednědobé cíle

- Posilovat spolupráci mezi školou, rodiči a odbornými institucemi tak, aby při řešení obtíží docházelo k jednotnému a včasnému postupu v zájmu dítěte.
- Průběžně podporovat profesní rozvoj pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování, práce s třídním klimatem a sociálně-emočním učením.
- Podporovat jednotný přístup pedagogického sboru při řešení vztahových obtíží a konfliktních situací a vytvářet prostor pro sdílení zkušeností a vzájemnou metodickou podporu.
- Prohlubovat práci se sociálně-emočním učením (SEL) jako přirozenou součást výuky i života školy.
- Postupně rozvíjet jednoduché nástroje pro sledování klimatu tříd a školy, které umožní včas zachytit změny ve vztazích a reagovat na ně.

- Podporovat zdravý životní styl jako ochranný faktor prevence rizikového chování, zejména v oblasti psychohygieny, pohybu a vztahu k jídlu. Škola vede děti k vědomému přístupu k jídelníčku, šetrnému zacházení s potravinami a k uvědomění si souvislostí mezi fyzickou pohodou, psychickým zdravím a chováním.

6.3 Krátkodobé cíle

- Začleňovat preventivní působení do každodenního života školy prostřednictvím třídnických hodin, ranních kruhů, projektové výuky a běžné pedagogické práce.
- Podporovat adaptaci nově přichozících dětí a žáků cílenou prací třídních učitelů, otevřenou komunikací a spoluprací s rodiči.
- Pokračovat v jednotném postupu pedagogického sboru při řešení výchovných a vztahových obtíží, posilovat kompetence třídních učitelů a podporovat je prostřednictvím dostupných konzultací se školním metodikem prevence a výchovným poradcem. Cílem je, aby pedagogové měli dostatečnou oporu a nemuseli náročné situace řešit izolovaně.
- Průběžně sledovat vztahy v kolektivech a včas zachytávat drobné konflikty, škádlení či napětí mezi žáky tak, aby nedocházelo k jejich eskalaci.
- Posilovat dovednosti dětí v oblasti komunikace, zvládnání emocí, řešení konfliktů a schopnosti říct si o pomoc.
- Věnovat pozornost prevenci rizikového chování v online prostředí prostřednictvím třídnických diskusí, preventivních programů a praktických ukázek.
- Podporovat komunitní život školy a společné aktivity dětí, rodičů a pedagogů, které posilují vztahy, důvěru a sounáležitost.

6.4 Cíle MPP podle cílových skupin

6.4.1 Děti a žáci

U dětí a žáků směřuje preventivní působení školy zejména k těmto cílům:

- rozvíjet sociální kompetence, aby se děti dokázaly efektivně orientovat v běžných i náročnějších sociálních situacích,
- podporovat zdravé sebevědomí a pozitivní sebepojetí,
- vést děti k odpovědnosti za vlastní chování a uvědomění si jeho důsledků,
- předcházet a včas zachycovat projevy šikany, škádlení a dalších forem rizikového chování,
- podporovat empatii, spolupráci a respekt k druhým,
- rozvíjet dovednosti zvládnání konfliktů, zátěžových situací a nenásilné komunikace,
- vést děti k vyhledání pomoci a schopnosti o svých potřebách mluvit,
- podporovat uvědomování si osobních hranic a respektování hranic ostatních.

6.4.2 Pedagogičtí pracovníci

- Školní metodik prevence poskytuje pedagogům metodickou podporu a vede třídní učitele k cílené práci s třídním kolektivem.
- Pedagogové průběžně monitorují klima ve třídách a sdílejí zjištění na pravidelných provozně-metodických poradách.
- Jednotný přístup pedagogického sboru umožňuje včasnou reakci na změny v třídní dynamice a prevenci eskalace problémů.

6.4.3 Rodiče a zákonní zástupci

- Škola usiluje o partnerskou spolupráci s rodiči založenou na sdílení hodnot, otevřené komunikaci a vzájemné důvěře.
- Rodiče jsou seznamováni s preventivní strategií školy a mají možnost konzultací v případě obtíží.
- Probíhá cílená spolupráce s rodiči žáků s rizikovým chováním ve spolupráci se ŠMP, VP a externími odborníky.
- Společné akce školy podporují komunitní charakter školy a posilují bezpečné a přívětivé prostředí.

7 Preventivní opatření školy pro školní rok 2025/2026

Preventivní opatření školy vycházejí z dlouhodobé koncepce školy, vyhodnocení MPP za předchozí školní rok a identifikovaných potřeb dětí a žáků. Prevence rizikového chování je pojímána jako přirozená součást každodenního fungování školy, nikoli jako soubor izolovaných aktivit.

Základem preventivního působení je vytváření bezpečného a podporujícího prostředí prostřednictvím systematické práce s třídním klimatem, sociálně-emočního učení (SEL), otevřené komunikace a včasného zachycování varovných signálů. Nedílnou součástí prevence je úzká spolupráce pedagogů se školním poradenským pracovištěm a aktivní komunikace se zákonnými zástupci.

Podněty získané ze schránky důvěry, z pozorování pedagogů nebo z komunikace se žáky a rodiči jsou průběžně vyhodnocovány školním metodikem prevence ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm. Škola dbá na to, aby žádný podnět nezůstal bez odezvy.

Součástí preventivního působení školy je také jasně nastavený postup řešení šikany. V případech počátečních a méně závažných forem šikany škola uplatňuje vztahově orientovaný přístup (No Blame Approach). V případech prokázané, opakované nebo závažné šikany postupuje škola podle metodiky Dr. Michala Koláře, v souladu s Metodickým pokynem MŠMT k prevenci a řešení šikanování. Podrobný postup je rozpracován v samostatném dokumentu *Plán proti šikaně*, který je součástí školní dokumentace.

7.1 Pravidelné (celoroční) preventivní aktivity

- třídnické hodiny – minimálně 1× měsíčně (vztahy, komunikace, SEL, prevence konfliktů),
- ranní komunikační kruhy – denně (MŠ i ZŠ),
- integrované měsíční projektové bloky (vztahy, zdraví, bezpečí, spolupráce),
- pravidelné terénní dny, exkurze a divadelní představení navázané na výuková témata,
- vrstevnické učení (spolupráce dětí MŠ a žáků 1.–7. ročníku),
- společné třídní a mezitřídní akce dle celoročního školního kalendáře,
- využívání metodiky Madio a materiálů SEL,
- formativní hodnocení jako nástroj podpory bezpečného klimatu,
- podpora zdravého životního stylu (pobyt venku, psychohygiena, zdravé stravování),
- průběžná spolupráce s PPP, SPC a externími odborníky,
- schránka důvěry jako nástroj včasného zachycení obtíží.

7.2 Jednorázové a tematické preventivní aktivity

- besedy a programy realizované ve spolupráci s Policií ČR,
- tematické preventivní programy zaměřené na:
 - šikanu a škádlení,
 - online bezpečí,
 - závislostní chování,
 - emoce, empatii a duševní zdraví,
 - přátelství, spolupráci a respekt k odlišnostem,
- adaptační aktivity pro nově příchozí žáky,
- komunitní akce školy (slavnosti, projektové dny, výlety).

7.3 Opatření v oblasti online bezpečí

- realizace preventivních programů zaměřených na bezpečné chování v online prostředí (např. E-Bezpečí),
- pravidelná reflexe digitálního chování žáků v třídnických hodinách,
- rozvoj schopnosti rozpoznat rizikové online situace, chránit osobní údaje a vyhledat pomoc,
- spolupráce s rodiči v oblasti prevence rizikového digitálního chování.

7.4 Závěrečná poznámka k realizaci opatření

Naplňování Minimálního preventivního programu probíhá prostřednictvím výuky, projektových dnů, školní družiny a klubu, výjezdových a pobytových akcí i každodenní práce pedagogů s třídními kolektivy.

8 Evaluace Minimálního preventivního programu

Minimální preventivní program je vyhodnocován pravidelně jednou ročně, zpravidla v období červen–srpen, a dále průběžně v průběhu školního roku v návaznosti na aktuální potřeby školy. Evaluace slouží k posouzení účinnosti preventivních opatření, včasnému zachycení rizik a k plánování MPP pro následující školní rok.

Vyhodnocování MPP vychází zejména z těchto zdrojů:

- výsledků dotazníkových šetření (žáci, případně rodiče),
- systematického pozorování školního metodika prevence, třídních učitelů a ostatních pedagogických pracovníků,
- konzultací se žáky a jejich zákonnými zástupci,
- zápisů z pedagogických a provozně-metodických porad,
- evidence výskytu rizikového chování a vyhodnocení účinnosti přijatých opatření.

8.1 Vazba cílů MPP na evaluaci

Naplnění cílů Minimálního preventivního programu je průběžně sledováno prostřednictvím kvalitativních i kvantitativních ukazatelů. Mezi hlavní hodnoticí nástroje patří zejména:

- sledování třídního klimatu,
- četnost a charakter konfliktů a projevů rizikového chování,
- docházka žáků,
- zpětná vazba třídních učitelů,
- záznamy školního poradenského pracoviště,
- reflexe a vyhodnocení třídnických hodin.

Úspěšnost preventivního působení se projevuje především stabilním klimatem tříd, včasným zachycením obtíží, otevřenou komunikací žáků a absencí závažných forem rizikového chování.

Evaluace MPP navazuje na způsoby sledování a posuzování rizik popsané v analýze současného stavu školy. Vzhledem k velikosti školy je naplňování cílů MPP vyhodnocováno zejména prostřednictvím systematického pozorování, každodenní komunikace třídních učitelů s žáky a pravidelných provozně-metodických porad. Pedagogové ve vzájemné součinnosti vyhodnocují rizika narušení vztahů ve třídách nejméně čtvrtletně.

Dalšími ukazateli naplnění cílů MPP jsou:

- schopnost žáků pojmenovat vztahové obtíže a vyhledat pomoc,
- aktivní zapojení pedagogů do preventivního působení,
- funkční spolupráce školy s rodiči,
- dlouhodobě bezpečné a podporující školní klima.

JINOTAJ, mateřská škola a základní škola Zlín, s.r.o.

Filmová 174, 760 01 Zlín

IČ: 084 06 910

JINOTAJ

Výsledky evaluace jsou využívány jako podklad pro úpravu a aktualizaci Minimálního preventivního programu pro následující školní rok.

Zpracovaly:

Ing. Lucie Pantlíková
metodik prevence

a

Mgr. Kateřina Škubalová
výchovný poradce

Schválila:

Mgr. Hana Lavičková, Ph.D.
ředitelka školy

SEZNAM PŘÍLOH:

Příloha č. 1 - Legislativní rámec pro oblast školské prevence rizikového chování (aktualizováno k 01. 09. 2025)

Příloha č. 2 – Kontakty na spolupracující organizace a krizové linky

Příloha č. 3 – Krizové postupy školy – CO DĚLAT, KDYŽ ...

Příloha č. 4 – Plán proti šikaně

Příloha č. 5 - Systém včasného varování

Příloha č. 6 - Zásady práce s třídním klimatem a sociálně-emočním učením (SEL)

Příloha č. 7 - Online bezpečí a digitální prevence

Příloha č. 1 Legislativní rámec pro oblast školské prevence rizikového chování (aktualizováno k 01. 09. 2025)

Tento přehled obsahuje platné a naposledy schválené právní předpisy, metodické pokyny, strategické dokumenty a akční plány, ze kterých škola při tvorbě a realizaci Minimálního preventivního programu vychází.

A) Právní předpisy

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek - „Tabákový zákon“
- Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách

B) Vyhlášky

- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů (novelizována vyhláškou č. 248/2019 Sb.)

C) Metodické pokyny a doporučení MŠMT

- Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování (č.j. 21291/2010-28) + přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků (č. j. MSMT-43301/2013)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č.j.: 10194/2002–14)

související právní předpisy: *Zákon o sociální potřebnosti č. 422/2003 Sb. (novela zákona č. 482/1991 Sb.) – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách; Zákon o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. (změny – platné znění od 1. 1. 2015 – více o ohlašovací povinnosti školy)*

- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č.j.: 37 014/2005-25)
- Další metodické materiály dle aktuálních doporučení MŠMT (základní přehled v textu MPP)

D) Strategické dokumenty ČR

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže 2019–2027
- Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023-2025
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027
- Strategie prevence kriminality v ČR 2022–2027

E) Regionální rámec (Zlínský kraj)

- Krajský plán primární prevence rizikového chování Zlínského kraje 2019–2027
- Koncepce politiky v oblasti závislostních chování ve Zlínském kraji 2021–2025
- Akční plán politiky v oblasti závislostí Zlínského kraje 2023–2025

Příloha č. 2 Kontakty na spolupracující organizace a krizové linky

1) Spolupracující odborná pracoviště (region Zlín / Zlínský kraj)

a) Pedagogicko-psychologické a speciálně pedagogické služby

- **Pedagogicko-psychologická poradna Zlín**

web: www.poradnazl.cz

tel.: +420 734 780 348

Oblastní metodik prevence – Mgr. Monika Langová

e-mail: monika.langova@poradnazl.cz

mobil: +420 603 428 066

- **Speciálně pedagogické centrum Zlín – Středová**

provozní doba: pondělí až pátek 07:30 – 15:30 hod.

web: www.skola-spc.cz/spc

e-mail: spc@skola-spc.cz

tel.: +420 577 241 256

speciální pedagog: **Mgr. Zdeňka Polínková**

mobil: +420 737 636 598

e-mail: polinkova@skola-spc.cz

(spolupráce se speciální pedagožkou SPC dle aktuální potřeby školy)

speciální pedagog: **Mgr. et Mgr. Lenka Tomm**

e-mail.:

b) Orgány veřejné moci a prevence kriminality

- **Policie ČR – Krajské ředitelství policie Zlínského kraje – Oddělení tisku a prevence**

web: <https://policie.gov.cz>

koordinátorka prevence por. Bc. Jitka Lysáčková

tel: +420 606 070 553

e-mail: krpz.tisk@policie.gov.cz

Oddělení tisku a prevence – pracoviště Zlín

preventista: nrap. Ivan Mikulka

tel: +420 702 248 909

e-mail: krpz.tisk.zl@policie.gov.cz

- **Městská policie Zlín**

web: <https://www.mpzlin.cz>

e-mail: posta@zlin.eu

tel.: +420 577 630 500

- **OSPOD – Magistrát města Zlína**

Odbor sociálních věcí – oddělení sociálně-právní ochrany dětí

Sociální pracovnice: Mgr. Marie Semelová

tel: +420 577 630 839

e-mail: mariesemelova@zlin.eu

c) **Preventivní a poradenské organizace**

• **Středisko výchovné péče DOMEK Zlín**

web: <http://svpdomek.cz>

e-mail: info@svpdomek.cz

tel.: +420 773 481 332, +420 606 818 818

• **Podané ruce o. p. s.**

web: <https://podaneruce.cz>

infolinka: +420 770 177 337

provozní doba: pondělí až pátek 09:00 – 15:00 hod.

• **Projekt E-Bezpečí (UP Olomouc) - Centrum prevence rizikové virtuální komunikace – rizikové chování na internetu**

web: www.e-bezpeci.cz

2) **Krizové a podpůrné linky (pro žáky a rodiny)**

• **Linka bezpečí – 116 111 (nonstop, zdarma)**

web: www.linkabezpeci.cz

• **Linka pro rodinu a školu – 116 000 (nonstop)**

web: <https://linkaztracenedite.cz>

• **Národní linka pro odvykání (zdarma)**

provozní doba: pondělí až pátek 10:00 – 18:00 hod.

tel.: 800 350 000

e-mail: poradte@chciodvykat.cz

web: <https://www.chciodvykat.cz>

3) **Osvětové a informační portály**

(užívány v rámci prevence, výuky a práce s rodiči)

- www.bezpecnyinternet.cz
- www.seznamsebezpecne.cz
- www.bezpecne-online.cz
- www.i-bezpecne.cz
- www.minimalizacesikany.cz
- www.sikana.cz
- www.internetporadna.cz

Kontaktní údaje spolupracujících organizací jsou průběžně aktualizovány dle veřejně dostupných informací a k datu 1. 9. 2025 odpovídají platnému stavu. V případě změn jsou operativně aktualizovány.

Příloha č. 3 Krizové postupy školy – CO DĚLAT, KDYŽ ...

Tyto krizové postupy slouží jako základní orientační rámec pro zaměstnance školy. Jsou realizovány vždy s ohledem na konkrétní situaci, věk dítěte/žáka a v souladu s platnou legislativou a metodickými pokyny MŠMT.

1. ŽÁK SE STAL OBĚTÍ ŠIKANY NEBO SE ŠIKANY DOPUSTIL

Všichni zaměstnanci školy postupují v souladu s Metodickým pokynem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení a v návaznosti na Plán proti šikaně školy.

Pokud se pracovník školy stane svědkem šikany nebo má důvodné podezření na šikanování:

- okamžitě zajistí ochranu oběti,
- ve spolupráci s dalšími zaměstnanci zajistí oddělení agresora/agresorů, každého zvlášť, aby nedošlo k eskalaci situace.

O situaci neprodleně informuje:

- školního metodika prevence,
- výchovného poradce,
- třídního učitele.

Uvedení pracovníci ve spolupráci s vedením školy provedou šetření situace, stanoví další postup a navrhnu odpovídající opatření. Vedení školy nese odpovědnost za rozhodnutí a další postup školy.

Zákonní zástupci oběti i agresora jsou informováni bez zbytečného odkladu, telefonicky nebo písemně, dle závažnosti situace. Informování zákonných zástupců probíhá po konzultaci s vedením školy a s ohledem na ochranu dítěte a průběh šetření.

V případě závažné nebo opakované šikany škola:

- svolá jednání se zákonnými zástupci,
- zapojí školní poradenské pracoviště a externí odborníky (PPP, SPC),
- v případě podezření na ohrožení dítěte informuje OSPOD,
- při podezření na trestný čin informuje Policii ČR.

Problematika šikany je ve škole řešena v samostatném dokumentu Plán proti šikaně, který je nedílnou součástí Minimálního preventivního programu školy.

Při řešení vztahových obtíží a počátečních projevů šikany škola primárně využívá principy metody No Blame Approach, které jsou v souladu s preventivním a restorativním přístupem školy a podporují obnovu bezpečných vztahů v třídním kolektivu.

V případech prokázané, opakované nebo závažné šikany škola postupuje v souladu s Metodickým pokynem MŠMT k prevenci a řešení šikany podle metodiky Dr. Koláře, včetně uplatnění standardních zásahových postupů a zapojení vedení školy, školního poradenského pracoviště a zákonných zástupců.

2. SEBEVRAŽEDNÉ CHOVÁNÍ DÍTĚTE / ŽÁKA

Akutní riziko – pokus o sebevraždu nebo bezprostřední ohrožení

Jedná se o situace, kdy si dítě/žák ve škole ublížil, hrozí sebepoškozením nebo se k němu chystá.

První dospělý, který situaci zaznamená:

- zajistí bezprostřední bezpečí dítěte v rámci svých možností a kompetencí,
- zůstává s dítětem a nenechá jej o samotě,
- neprodleně volá Rychlou záchrannou službu (155),
- přivolá další dospělou osobu k zajištění pomoci,
- informuje vedení školy a zákonné zástupce dítěte.

Po odeznění akutní situace:

- třídní učitel nebo školní metodik prevence ve spolupráci s vedením školy sepíše zápis o události,
- vedení školy zajistí další kroky ve spolupráci se ŠPP,
- škola provede zápis do Knihy úrazů, pokud je to relevantní.

Škola postupuje citlivě, s respektem k dítěti a jeho soukromí.

Škola nenahrazuje zdravotnickou ani psychologickou péči a postupuje vždy v součinnosti s odbornými složkami.

3. DÍTĚ / ŽÁK JE VE ŠKOLE POD VLIVEM OMAMNÝCH NEBO PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK

Pedagogický pracovník zajistí bezpečí dítěte i okolí a postupuje následovně:

- zachová klidný přístup a přiměřenou komunikaci,
- zajistí dohled nad dítětem,
- přivolá další dospělou osobu,
- v případě ohrožení zdraví nebo sebepoškození volá RZS (155),
- informuje vedení školy a školního metodika prevence,
- neprodleně informuje zákonné zástupce.

Pedagog s dítětem zůstává, vyhýbá se nátlaku, konfliktům a agresi.

Škola:

- neprovádí testování na přítomnost návykových látek,
- nezkoumá ani neidentifikuje látky.

O události je školním metodikem prevence ve spolupráci s vedením školy sepsán písemný záznam, který je projednán se zákonnými zástupci dítěte.

****4. U ŽÁKA BYLO ZJIŠTĚNO VLASTNICTVÍ OMAMNÝCH NEBO PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK (VČETNĚ LÁTEK S OBDOBNÝM ÚČINKEM, NAPŘ. HHC), NEBO BYL PŘISTIŽEN PŘI JEJICH DISTRIBUCI****

Pracovník školy, který tuto skutečnost zjistí:

- neprodleně informuje vedení školy, školního metodika prevence a výchovného poradce,
- zajistí, aby byl žák pod dohledem dospělé osoby,
- zajistí přítomnost dvou dospělých svědků při dalším postupu.

Ředitel školy (nebo jím pověřený pracovník):

- zajistí dozor nad žákem v odděleném prostoru,
- zajistí ochranu nalezené látky nebo předmětu před manipulací,
- uloží nalezenou látku na bezpečné místo do doby převzetí Policií ČR,
- informuje zákonné zástupce žáka,
- v souladu s právními předpisy informuje Policii ČR.

Škola:

- látky netestuje, neidentifikuje ani odborně neposuzuje,
- postupuje v souladu s právními předpisy.

Školní metodik prevence ve spolupráci s vedením školy:

- sepíše písemný záznam o události, který obsahuje:
 - způsob zjištění situace,
 - popis nalezené látky nebo předmětu,
 - seznam přítomných osob,
 - přijatá opatření,
 - podpisy zúčastněných osob (případně poznámku o odmítnutí podpisu).

Pokud se ve škole vyskytnou omamné nebo psychotropní látky, škola situaci netutlá. Přiměřenou a citlivou formou informuje zákonné zástupce a žáky tak, aby předešla šíření fám a nepravdivých informací. Součástí komunikace je také informace o přijatých preventivních opatřeních.

V případě opakovaného výskytu nebo podezření na ohrožení dítěte škola spolupracuje s OSPOD.

5. ONLINE INCIDENT (KYBERŠIKANA, ZNEUŽITÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ, NÁTLAK V ONLINE PROSTŘEDÍ)

Pokud dojde k podezření na kyberšikanu, zneužití osobních údajů, online nátlak nebo jiný rizikový online incident, pedagog situaci neprodleně předá třídnímu učiteli a školnímu metodikovi prevence.

Škola zajistí ochranu dítěte, provede základní šetření a podle závažnosti situace informuje zákonné zástupce a případně přizve externí odborníky (např. E-Bezpečí, Policii ČR).

Postup je vždy přiměřený věku dítěte, povaze incidentu a jeho závažnosti.

6. DOPORUČENÉ ZÁSADY KOMUNIKACE A PŘÍSTUPU K DÍTĚTI V AKUTNÍ KRIZOVÉ SITUACI

(nepovinná metodická část, podpůrný charakter)

V akutních krizových situacích (např. podezření na intoxikaci návykovou látkou, silná emoční rozrušenost dítěte, akutní psychická krize) pedagog postupuje především s cílem zajistit bezpečí dítěte i okolí, zachovat klid, důstojnost dítěte a minimalizovat další stresové podněty.

Pedagog může v rámci svých možností a kompetencí uplatnit následující doporučené zásady:

- zachovává klidný, respektující a nehodnotící přístup,
- komunikuje přiměřeně věku a aktuálnímu stavu dítěte,
- dbá na zachování osobních hranic a nenarušuje osobní prostor dítěte,
- vytváří klidné prostředí (např. zajištění čerstvého vzduchu, omezení rušivých podnětů),
- v případě potřeby zajistí, aby ostatní děti nebyly situací přítomny,
- zůstává s dítětem dospělá osoba, která je dítěti známá a působí na něj uklidňujícím způsobem,
- průběžně sleduje stav dítěte do příjezdu odborné pomoci nebo předání zákonným zástupcům.

Tyto zásady nenahrazují odbornou zdravotnickou ani psychologickou péči a slouží výhradně jako podpůrné vodítko pro pedagogy při zvládnání náročných situací ve školním prostředí.

Příloha č. 4 – Plán proti šikaně

Problematika šikany je podrobně řešena v samostatném dokumentu Plán proti šikaně, který je nedílnou součástí preventivního systému školy.

Příloha č. 5 – Systém včasného varování

1. Účel přílohy

Systém včasného varování slouží k časnému zachycení rizikového chování, změn v psychickém stavu dítěte nebo narušení třídního klimatu. Je založen na principu, že včasná reakce je nejúčinnější prevencí závažných problémů.

Systém je závazný pro všechny pedagogické pracovníky školy. Systém je součástí Minimálního preventivního programu školy a navazuje na činnost školního poradenského pracoviště.

2. Varovné signály u dětí a žáků

Pedagog zbystří zejména při opakovaném nebo náhlém výskytu následujících projevů:

a) V oblasti chování

- uzavírání se, stažení z kolektivu,
- výrazná změna nálad (výbuchy hněvu, pláč, apatie),
- zvýšená konfliktnost, provokace,
- nerespektování pravidel.

b) V oblasti vztahů

- osamocení, vyčleňování z kolektivu,
- náhlé změny v kamarádských vztazích,
- strach z přestávek, tělesné výchovy, šaten.

c) Ve školním výkonu a docházce

- pokles výkonu,
- zhoršení soustředění,
- zvýšená nebo účelová absence,
- opakované pozdní příchody.

d) V oblasti psychické pohody

- projevy úzkosti, smutku, beznaděje,
- zmínky o sebepoškozování, bezcennosti,
- vyčerpání, přetížení.

3. Postup pedagoga při zachycení signálů

Pedagog:

1. pozoruje a zaznamenává zjištění formou krátké interní poznámky,
2. sdílí zjištění s třídním učitelem,
3. informuje školního metodika prevence nebo jiné členy ŠPP,
4. další postup řeší ve spolupráci se ŠPP a neřeší situaci samostatně.

Pedagog není povinen stanovovat diagnózu, ale má povinnost varovné signály nepřehlížet.

4. Role ŠPP

Školní poradenské pracoviště:

- vyhodnocuje situaci,
- navrhuje další postup,
- dle povahy situace komunikuje se zákonnými zástupci dítěte,
- zajišťuje případnou odbornou pomoc.

5. Zásady systému

- včasnost,
- mlčenlivost,
- respekt k dítěti,
- jednotný postup,
- spolupráce pedagogů a ŠPP.

Příloha č. 6 – Zásady práce s třídním klimatem a sociálně-emočním učením (SEL)

1. Východiska

Bezpečné a podporující třídní klima je základním ochranným faktorem před vznikem rizikového chování. Práce s třídním klimatem a sociálně-emočním učením (SEL) probíhá ve škole systematicky a dlouhodobě, nikoli pouze jako reakce na vzniklé problémy.

Tyto zásady jsou součástí preventivního systému školy a navazují na Minimální preventivní program a činnost školního poradenského pracoviště.

2. Základní principy práce s třídou

Práce s třídním klimatem je založena zejména na těchto principech:

- pravidelnost a kontinuita,
- vytváření pocitu bezpečí a důvěry,
- respekt k individuálním odlišnostem dětí,
- otevřená a respektující komunikace.

3. Nástroje práce s třídním klimatem

a) Komunikační kruhy

- sdílení pocitů, potřeb a názorů,
- rozvoj empatie a schopnosti naslouchat,
- posilování sounáležitosti a bezpečí ve skupině.

b) Třídnické hodiny

- realizovány minimálně 1 × měsíčně,
- práce s třídními pravidly a vztahy,
- řešení drobných konfliktů a nedorozumění,
- využívání dostupných metodik a podpůrných materiálů.

c) Mediace a facilitovaný rozhovor

- nestranné vedení rozhovoru dospělou osobou,
- hledání řešení přijatelných pro všechny zúčastněné,
- posilování odpovědnosti dětí za vlastní chování.

d) Sociálně-emoční učení (SEL)

- rozpoznávání a pojmenovávání emocí,
- práce s osobními hranicemi,
- zvládání konfliktů a zátěžových situací,
- rozvoj seberegulace a odpovědnosti.

4. Role pedagoga

Pedagogický pracovník:

- aktivně vytváří bezpečné a podporující prostředí ve třídě,
- jde příkladem v respektující komunikaci a řešení konfliktů,
- vnímá a reaguje na drobné signály narušení klimatu,
- sdílí zjištění s třídním učitelem a spolupracuje se školním poradenským pracovištěm,
- neřeší závažnější vztahové obtíže a projevy rizikového chování samostatně.

5. Cíl

Cílem práce s třídním klimatem a SEL je vytvářet třídu jako bezpečný a stabilní prostor, ve kterém děti:

- mohou otevřeně mluvit o obtížích a vztazích,
- cítí se přijímané a respektované,
- rozvíjejí odpovědnost za své chování,
- učí se spolupráci, empatii a respektu k druhým.

Tento přístup přispívá k prevenci rizikového chování a posiluje ochranné faktory v školním prostředí.

Příloha č. 7 – Online bezpečí a digitální prevence

1. Východiska

Digitální prostředí je přirozenou součástí života dětí a žáků. Škola podporuje bezpečné, zdravé a odpovědné užívání digitálních technologií a systematicky předchází rizikům spojeným s online prostředím. Digitální prevence je součástí Minimálního preventivního programu školy a navazuje na práci s třídním klimatem a sociálně-emočním učením (SEL).

2. Rizika online prostředí

Prevence se zaměřuje zejména na tato rizika:

- kyberšikana,
- sexting a sdílení intimního obsahu,
- kontakt s nevhodným nebo škodlivým obsahem,
- závislostní chování (digitální hry, sociální sítě, pornografie),
- zneužití osobních údajů a online nátlak.

3. Preventivní opatření školy

Škola realizuje prevenci online rizik zejména prostřednictvím:

- pravidelného vzdělávání žáků přiměřeného jejich věku a vyspělosti,
- práce s tématy osobních hranic, respektu a bezpečných vztahů,
- třídnických hodin a komunikačních kruhů,
- projektových dnů a tematických programů,
- spolupráce s externími odborníky a specializovanými organizacemi.

4. Spolupracující organizace

V oblasti digitální prevence škola spolupracuje zejména s těmito subjekty:

- Policie České republiky,
- E-Bezpečí – Centrum prevence rizikové virtuální komunikace,
- NePorno – prevence závislosti na pornografii,
- Linka bezpečí.

5. Role pedagoga

Pedagogický pracovník:

- bere sdělení dítěte nebo žáka vážně a nezlehčuje ho,
- zachovává klidný a respektující přístup,
- neřeší situaci izolovaně,
- neprodleně informuje třídního učitele a školního metodika prevence,
- spolupracuje se školním poradenským pracovištěm.

6. Spolupráce s rodiči

Škola:

- informuje zákonné zástupce o rizicích online prostředí,
- nabízí ověřené informační a preventivní zdroje,
- podporuje jednotný a partnerský přístup školy a rodiny v oblasti digitální bezpečnosti.

7. Postup školy při online incidentu

Postupy školy při řešení online incidentů (např. kyberšikana, online nátlak, zneužití osobních údajů, šíření nevhodného obsahu) jsou součástí Přílohy č. 3 – Krizové postupy školy („Co dělat, když...“) a jsou uplatňovány v souladu s věkem dítěte, povahou incidentu a jeho závažností.